

saadan Udlejning vil kunne finde Sted. Men dertil kommer, at det har vist sig, i alt Fald hvor jeg er kendt — og det er snart i Aarenes Løb blevet nogle Steder, idet min Gerning har ført med sig, at jeg har haft meget stærk Tilknytning til den danske Præstestand, og jeg tæller for øvrigt indenfor den nogle af mine bedste Venner —, at man fra Præstestandens Side i al Almindelighed, naar der skal bygges, stiller Krav om at faa bygget saa stort, saa komfortabelt, saa herskabeligt som muligt, og naar det er Faktum, at Præsterne ikke kan faa det stort nok næsten, naar der skal bygges, saa kan de ikke bagefter komme og sige: Det er alt for stort, jeg kan slet ikke overkomme at holde det i Stand, holde det rent o. s. v. Jeg tænker her paa et bestemt Tilfælde, der falder mig i Tankerne lige i Øjeblikket, en til et 3die Klasses Embede paa Landet hørende Præstegaard, som er bygget i de senere Aar, og som er komfortabelt og herskabeligt indrettet i enhver Henseende, med en stor parklignende Have paa 2 Tønder Land, med Dam og med Baad o. s. v. Vedkommende Præst skal, hvis dette Lovforslag ophøjes til Lov, kun betale 100 Kr. i aarlig Leje af disse Herligheder. Det vil sige, det skal han egentlig ikke en Gang, idet Lovforslaget indeholder en Bestemmelse om, at Ministeren kan tilstaa ham fra 100 til 600 Kr. om Aaret for Leje, Rengøring, Opvarmning af Lokale til Konfirmandundervisning. Med andre Ord, hvis man bliver saa yderlig-gaaende som muligt i sin Betragtning-maade, en saadan Præst kan ikke alene komme til at bo gratis, men ogsaa faa nogle Hundrede Kroner til bare for at lade Konfirmanderne opholde sig i sin Stue de faa Timer to Gange om Ugen, som det drejer sig om. Jeg synes ærlig talt, at det er Synd at byde de danske Præster de Vilkaar at gaa ind under. Paa en Tid, da Staten for den simpleste Ledvogterhytte med en lille Stump Jord til forlanger over 200 Kr. om Aaret i Husleje, kommer man og siger til Præsterne: Men da I er Præster, kan I faa hele denne Herlighed for en aarlig Afgift af 100 Kr. Det tror jeg, at Præstestanden mindst af alle kan være tjent med. Jeg nævnte Ledvogteren; vi kan tage et andet Eksempel: Tænk paa Andenlærerne paa Landet. Jeg mindes endnu en Andenlærer, der havde to Værelser paa Loftet, og midt igennem det ene Værelse var der en stor Jernstang, der vel skulde bære Loftet. Tænk, af en saadan Lejlighed maatte han svare en Afgift af stærkt op mod 200 Kr. om Aaret, i hvert Fald over 150! Er der

Spor af Grundlag for en Sammenligning mellem det, som her bydes paa den ene Side Præsten, paa den anden Side Læreren og Ledvogteren. Jeg mener at være berettiget til at sige i denne Forbindelse, at Præsterne kan mindst af alle være tjent med, at den Slags Ting bliver gældende Lov for dem. De kan mindst af alt være tjent med det, fordi, som sagt, Præstegerningen i sig selv, baade i By og paa Land, rummer saa uhyre mange Vanskeligheder, at enhver Sten, der kan ryddes af Vejen for dem, er der Grund til at tage bort. I alt Fald er der mindst af alt Grund til at dyngte Hindringer op imellem Præsten og den Befolkning, han skal leve imellem.

Jeg gjorde opmærksom paa, at Lovforslagene som Helhed egentlig betød en Lønningsforbedring for Præstestanden, og jeg er tilbøjelig til at tro, at det er saadan. De ved alle, at efter det nævnte Forslag, hvor man sætter Boligfradraget til henholdsvis 400, 200 og 100 Kr., bliver der en Gevinst for Præsterne paa ca. 350 Kr., noget mere for 1ste Klasse, lidt mere for 2den Klasse og lidt mindre for 3die Klasse. Naar dertil kommer det paatænkte Forsørgertillæg, den Befordringsgodtgørelse, som nu ydes Præsterne og fremdeles skal ydes dem, fra 50 til 1 200 Kr. om Aaret, Godtgørelsen for forskellige Bøger, Attestblanketter o. s. v., som andrager et Par Hundrede Kroner, og endelig Godtgørelsen for Konfirmandstuen, saa tror jeg, de fleste vil indrømme mig, at om Nedskæring bliver der i alt Fald ikke Tale for de Folks Vedkommende, som kommer ind under disse Bestemmelser. Jeg staar ikke her for i nogen som helst Maade at kræve Nedskæring for Præstestanden. Aldeles ikke; jeg vil saa gerne som nogen være med til at gøre et Arbejde for, at de beholder deres Konjunktur- og Dyrtidstillæg, saa længe Statens andre Tjenestemænd har det, og jeg vil være med til en Gang, naar Tiden til Lønningslovenes Revision er inde, at gøre et Arbejde for, i alt Fald se med Velvillie paa, at der bliver gjort et Arbejde for, at de værst stillede Præsters Kaar bliver forbedret. Men en Sammenblanding af disse to Ting kan vi fra vor Side aldeles ikke være med til.

Jeg sagde før, at der var visse Ting, som der manglede Oplysninger om i Bemærkningerne til Lovforslagene, og at der var nævnt Tal, som ikke passede. Jeg vil saaledes gøre opmærksom paa § 14, 1ste Stykke, i Forslag til Lønningslov for Folkekirkens Tjenestemænd med flere i København og paa Frederiksberg, hvor der i